

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, július 11-én.

190. szám.

Francia opportunizmus.

Franciaországban két hét előtt kabinetválság volt és Méline után egy tisztán radikális elemekből összeállított miniszterium jött az opportunizmus jelszavával. Hozzátartozóan hajlamot a hazudozásra Európában még nem mutatott kormány. Rendes dolog ugyanis, hogy a kormányok legfőleg csak akkor térnek el az igazságtól, midőn a kormányzásba már egy kissé belemelegedtek. A Brisson-miniszterium azonban már burokban született is, azaz hazugságban. Ugyanis Gambettának husz év előtt elhangzott jelszava alatt alakulván meg, szüksége volt erre a szóra azért, hogy a radikális követelések lényegének, az alkotmány-reviziónak és a progresszív adó-reformnak elhagyását motiválja. De tovább: sikerült igaznak is mutatni a hazugságot; Brisson ur, most egy hete, világosan kijelentette azt, amit Méline sohase mondott ki, hogy tudniillik „a polgári hatalom a főhatalom”; azonkívül Cavaignac hadügy-miniszter is július 2-iki beszédében egész határozottan visszautasította Déroulédéknek speciális támogatását, mely őt mintegy második Boulangernek avatta volna. A vége azonban egy a dolognak: tegnap kimutatta a francia kormány és az ő többsége, hogy nem ragyog ma Franciaországban az opportunizmus napja. Radikális a kormány, radikális a többség, az izmusok pedig minden országban a helyi viszonyok szerint alakulván, tudvalevő, hogy a francia radikalizmus ma igen alázatos. Azt jelenti: szalutáljunk a katonáknak.

Történet tudniillik, hogy a kamarában

szombaton Turrelnek, a volt közmunkaügyi miniszternek mandátuma került igazolásra. A választás meg volt főlebbezve és az ellenfelek azt állították, hogy Turrel, ellenjelöltje, Berlioz őrnagy ellen, a választást megelőzőleg úgy harcolt, hogy az őrnagynak meglehetősen kényes természetű katonai minősítvényi táblázatát, melyet neki Billot, az exhadügyminiszter szerzett meg, toulousi pártlapjában közzétette, Turrel szóval valószínűleg azt bizonyította a hitelen okirattal, hogy ellenfele kártyás, iszákos, megbizhatatlan, mint az néha meg van írva a katonai minősítvényi táblázatokban. Erre a tényállásra aztán a francia kamara többsége szombaton megsemmisítette a Turrel mandátumát. Ez hát az opportunizmus ál-oreczájába bujtatott mai francia radikalizmus. Szalutáljunk a katonáknak.

A parlamentarizmus hívei ugyanis első pillanatra alighanem azt vélik, hogy ıme Franciaországban ideálisan őrzik a választások tisztaságát, még azt is mandátumvesztéssel sujtván, aki nem gentlemanmódra, bár törvényesen megengedett eszközökkel kortéskedett. Ez aztán a tiszta népképviselés! — mondja a parlamentarizmus minden híve az első pillanathban, de a második pillanatban már a parlamentarizmus minden híve megpillantja az igazságot. Ez a következő: Szalutáljunk a katonáknak. Turrel mellett ugyanis még kétszáz olyan képviselőt lehet látni, akinek a kortesrőpiratai és ujságjai méregkeverőnek, hülyének és apagyilkosnak mondták el az ellenjelöltet, de e kétszáznak csak kedélyes nyilatkozat gyanánt számítják be a kortesszókat. Turrel azonban egy őrnagynak a titkos minősítvényi

táblázatát tette közzé! Őrnagy! Titkos okirat! Az már más. Számüzni kell Turrel a francia kamarából.

Ez hát a francia többség mai hangulata; ilyen a mai francia opportunizmus. Annnyit jelent, hogy a katona előtt csak szalutáljunk. A Brisson-kabinet hazugsága, a francia köztársasági pártok gyávasága így derült ki mindjárt az első két héten. Mintha azzal akarnák visszahódítani a hadsereget a monarchikus szeretőtől, hogy ők még önfeláldozóbb kedvesnek mutatkoznak. — „Jer keblemre vörös vállrojtos piou-piou! — kiáltja Brisson és a többség. — Én nemcsak urrá teszek, hanem magam oda tartom az arcom, hogy fölkapel-jél, valahányszor tetszik!”

Igy beszél a francia opportunizmus, ezt a szöveget kíséri ma a Marseillaise hangzivatartja. Milyen nagy bizonyíték ez a beszéd és külön is mily nagy indicium ez a Turrel-élet egy dologra nézve! Bizonyíték arra, hogy Franciaországban már máskor is fölládoztak az igazságot, azért, hogy egy őrnagy, vagy tiz generális ne kompromittáltassék!

POLITIKAI HIREK.

A király mondta. A „B. H.” mai számában cikket közöl ezzel a címmel: Bánffy és a magyar vámtarifa. Az egyik cikkben legérdekesebb annak végső passzusa, mely így szól:

Ősszel a pénzügyminiszter és a kereskedelmi miniszter a vámszövetség alapján készült tizennyolcz javaslatot visszavonják, nem azért, hogy helyet engedjenek az autonóm vámtarifához szabott új javaslatoknak; hanem azért, hogy a vámszövetség alapján készült kiegyezési javaslatokat benyujtsák egy

A nagylelkű adakozó.

Irta: Lucie Boissière.

Amélie, a Camille Bigot felesége, a reggeli postával a következő levelet kapta:

Kedves Amélie!

Légy szives, szedj össze magadnak két hétre való ruhákat és egrebeket és holnap, lehetőleg még délelőtt, költözz át hozzám.

Viszontlátásra!

Henriette.

Amélie várta ugyan azt az eseményt, amely őt rokoni szivességből két hétre Bertonék házához szelítja, mindazonáltal bizonyos fokú meglepetést érzett. Mikor délből hazaérkezett Bigott a hivatalából, Amélie megmutatta neki a levelet. A férj boszus képet vágott és mint igen gyakran, akkor is fölsóhajtott:

— Oh, azok a rokoni bilincsek!

Másnap már a Bertonék házában ebédelt Amélie.

Henriette délután jókor lefeküdt. Az orvos és a „golya néni” már értesítették a bekövetkezendő esemény felől és várták, hogy hívják őket.

— Kedves Amélie, szólta Henriette hágyadt, erőltetett nevetéssel, ugy-e, most haragszol rám, hogy két hétre megfosztottalak az uradtól? No, csak ne haragudj, megártana a vendégnek...

Amélie persze tiltakozott az ellen, mintha nem szivesen jött volna.

— Te olyan jó vagy, Amélie. Majd meghálá-

lom, ha fölkelek. Nem maradok mögöttem nagylelkűségben.

Azonban bejött az orvos és kiadta Henriette-nek a beszélési tilalmat. A beteg még nem állhatta, hogy még néhány szót ne szóljon.

— Amélie nagyon jó, mondta az orvosnak, ha fölkelek, veszek neki egy szép ruhát.

Amélie, a Bigott felesége, közeli rokona volt Bertonnak, Henriette férjének; a két asszony közt mindazonáltal volt valami választás, amelyet Henriette emelt, mivel az ő férje ügyvéd volt. Bigott pedig csak kishivatalnok. Nem érintkeztek gyakran. Henriette csak akkor üzent Amélieért, ha szüksége volt rá, ha panaszkodni, vagy ha valamivel dicsőkedni akart neki. Amélie finom lelke megőrezte azt a különbséget, amelyet Henriette közöttük finom szálakban szövögetett és nem is érzett irányában valamit nagy szeretetet. Mindazonáltal, ha arról volt szó, hogy némi szivességet tegyen Henriette-nek, a legnagyobb készséggel vállalkozott rá. Most is otthagya két hétre a férjét, egész háztartását, hogy kedves rokonát ápolja...

... Henriette-nek leánya született, apró, nagyon apró kis leánykája. A szülők és a rokonság öröme igen különböző volt, aszerint, hogy leány- vagy fiu-párti volt az illető; a szülők nem nagyon örültek, mert egy leányuk volt már.

Amélie a legnagyobb odaadással ápolta rokonát. Fogadta a vendégeket, mulattatta őket, kínálgatott nekik mindenfélét, beszélgetett a beteg állapotáról, az újszülöttről, fölügyelt a konyhára, a

szobák tisztogatására és mindezek mellett mindig Henriettenél volt, valahányszor benézett az ember a betegszobába.

Egy héttel a nevezetes esemény megtörténte után már meglátogathatták Henriette asszony-rokonai. A beteg mindenkit ezzel fogadott:

— Amélie nagyon jó, ha fölkelek veszek neki egy szép ruhát.

Mikor Amélie két heti ápolóskodás után kimerülve, összetörve hazatért, már akkor az egész nagykiterjedésű család tudta, hogy Amélie egy ruhát fog kapni Henriettétől ajándékba.

Amélie, mi türes-tagadás, bizony megörült az ajándéknak, mivelhogy nem volt akkor egy föltétlenül rendes ruhája sem, mindazonáltal bántotta, hogy Henriette fünek-fának elbeszéli a dologot.

— Végre is, gondolta, ki-ki a maga módja szerint.

Ebbe aztán bele is nyugodott.

— Nos, Amélie, itt van, amit ígértem. Egy ruhára való szövet. Csináltasd meg szépen, majd ajánlok neked egy jó varrónőt. Csak ne mondd meg neki, hogy én küldtelek hozzá, mert akkor drágábban csinálja.

Amélie átvette a szövetet és megnézte. Szövet... nem is szövet volt az, csak egyszerű karton, amilyennek husz-huszonöt centimeért vesztek meg a méterjét.

— Nagyon köszönöm, Henriette, szólta a megajándékozott, de bizony én most semmi hasznát

új formában. Az új forma ez: fentartani a vám- és kereskedelmi szövetséget, úgy amint a Bámfy- és a Badeni-kormányok megállapították, az önálló rendelkezés alapján, vámsszerződés által. Vámsszerződés és kereskedelmi szövetség helyett tehát lesz vámsszerződés és kereskedelmi szerződés, a szerződésébe beleveszik az áprilisi javaslatok összes megállapításait. Talán csak a fogyasztási közösségnél esik meg valamelyes változás. Ha mindezt meg lehet csinálni az osztrák reichsrathal; megcsinálják azzal, ha nem lehet, az sem baj: megcsinálják az osztrák alaptörvény 14. szakasza alapján. Erre nézve báró Bámfynak már külön előterjesztést sem kell tennie a felség előtt. Minden el van készítve. A magyar parlament esetleges erős ellentállásának a meg-törésére is megvan a miniszterelnöknek az alkalmas eszköze, aki immár nemcsak a királynak, hanem Ferencz Ferdinánd királyi hercegnek is a teljes bizalmával dicsekszik. A felséges ur nemrégiben így nyilatkozott:

— Soha oly keveset nem háborgattak még magyar parlamenti ügyekkel, mint mostanában, Bámfy mindent a legjobban elvégez és nekem jól esik olykor egy kis nyugalom.

A miniszterelnök Budapesten. Báró Bámfy Dezső miniszterelnök holnap Herkulesfürdőből Budapestre érkezik, hogy részt vegyen a szerdai minisztertanácsban.

Nyilvánosság a vámtarifa tárgyalásán. Az autonóm magyar vámtarifa-javaslat ügyében július 14-én kezdődő szaktanácskozmány nyilvánosságáról annyiban gondoskodnak, hogy a napilapok tudósítói a tanácskozásokat végig hallgathatják.

KÜLFÖLD

Ferdinánd fejedelem Romániában. Euxinogradból táviratozzák: A bolgár fejedelmi pár bucsuja a román királyi családtól a sinajai pályaudvarban rendkívül szíves volt. A visszautazás Dobrudzsán és Constanza keresztlél történt. A király külön vonatát rendelkezésére bocsátották a bolgár udvarnak, amelyet a disz-szolgálatra kirendelt tisztiek és Bratiano közmunkaügyi miniszter kísértek. Chitulia állomáson a király parancsára Berendey tábornak hadügy-miniszter várta az érkezőket, hogy elbucsuzzék a fejedelemtől. A cernavodai hidon gyalog mentek át. Fogadásukra a constanzai prefektus és a polgármes-

ter jelentek meg és katonaság állott sorfalat. A fejedelem átnyújtotta Saligny főigazgatónak a polgári érdemrend nagykeresztjét. A fejedelmi pár fogadása Constanza-ban rendkívül fényes volt. A pályaudvaron Lahovary tábornok-parancsnok jelent meg törzskarával, továbbá különböző csapatokból összeállított diszszázad s a polgári és katonai hatóságok fejei. A királyi vonat egész a kikötőig ment, ahol a „Princessa Maria” készen állott, hogy Euxinogradba vigye a bolgár vendégeket. A fejedelmi pár meglátogatta az „Erzsébet királyné” román ágyunaszádot s azután a kikötői munkálatokat szemlélte meg. Este nyolcz órakor a „Princessa Maria” felvonta horgonyait a román hajók ágyuinak dörgése és a két nemzeti himnusz hangjai mellett. Ghika szófiai bolgár ügyvivő, Saligny főigazgató és a román tengerészet igazgatója Euxinogradig kísérték a hajót.

A helyzet Ausztriában.

(Távirati tudósítás.)

A német ellenzéki pártok elnökei, mint bécsi tudósítónk táviratozza, ma délután értekezletre gyűltek össze dr. Gross képviselő lakásán.

A tanácskozáson jelen voltak a német néppárt részéről dr. Hohenburger, dr. Hofmann-Wellenhof és dr. Steinwender; a német haladópart részéről Gross és Pergelt; az alkotmányhü nagybirtokosság részéről gróf Dubsky, báró Schwegel és gróf Stürgkh; a keresztény-szociális párt részéről dr. Lueger s a szabad német szövetség részéről Mauthner, Bareuther, dr. Funke, Kaiser és herceg Lichtenstein írásban mentették ki távolmaradásukat. Dr. Funke, az értekezlet seniora helyett, aki megbetegedett, báró Schwegel elnökölt.

A tanácskozásról a pártelnökök hivatalos kommunikét adtak ki, amelyben csak azt közlik a lapokkal, hogy a tanácskozásokat holnap folytatják. Az eredményről egy szó sincs a hivatalos közleményben.

A tanácskozáson az alkotmányhü nagybirtokosok képviselőinek kivételével valamennyi német ellenzéki párt képviselője ellen nyilatkozott annak, hogy Thun

gróffal tárgyalásokba bocsátkozzának.

Az egyes szónokok rámutattak arra, hogy a németek mostani elhatározásától függ, hogy Ausztriában parlamentáris kormányzat, vagy pedig abszolútizmus legyen-e? Utaltak arra is, hogy Ausztriában sok helyütt nagy az inség, hogy a kiegyezés kérdését meg kell oldani és hogy mindez okoknál fogva a nyelvviszály megszüntetése feltétlenül szükséges volna. Azonban mindezek dacára is arra az álláspontra helyezkedett a német ellenzéki pártok képviselőinek többsége, hogy a németeknek a kormányval előbb nem szabad szóba állnia, amíg az a nyelvrendeleteket vissza nem vonja. A kormány felhivatalos fenyegetései sem kényszeríthetik erre a nemzeteket. A németeknek annál több okuk van így és nem másképp cselekedni, mert a legutóbbi időben a kormány néhány intézkedésével újból eléggé megmutatta, hogy a legkevésbé sem előzékeny a németek irányában. Erre enged következtetni az, hogy az alsó-ausztriai német nyelvtörvényjavaslatról ő felsége gróf Thun előterjesztése alapján tagadta meg a szentesítést, hogy a kormány Sziléziában is németellenes nyelvrendeleteket bocsátott ki és még sok más intézkedés.

Az ülés végével báró Schweigel és dr. Pergelt Thun grófhoz mentek, hogy a tanácskozás eredményéről értesítsék. Együttal tudtára adták, hogy a németek hajlandók vele tárgyalni, ha a nyelvrendeleteket legalább ideiglenesen felfüggeszti.

Gróf Thun arra kérte a nála megjelent képviselőket, hogy az ellenzéki klubok elnökeit beszéljék rá arra, hogy még holnap Bécsben maradjanak, mert közölni akarja velük a minisztertanács határozatát ebben az ügyben.

Ma este nyolcz órakor a belügyminiszteriumban gróf Thun elnöklésével minisztertanács volt, amelyben afelett határozott a kabinet, hogy engedjen-e a németeknek vagy sem.

Ettől a határozattól függ az osztrák-belpolitika jövőnö alakulása. Ha a németek ké-

sem vehetem ennek. Nincs pénzem arra, hogy megcsináltathatnám.

— Hm... Az már baj! Hanem azért csak vidd el!

— De mikor úgy sem csináltathatom meg!

— Mindegy, csak vidd el. Már ha megígértem...

— Már ha kikürtölted — gondolta Amélie. Az ajándék végre is az ajándékozónál maradt és két teljes hónapig szóba sem került.

A hirt pedig egyre terjedt. Améliet mindenki azzal a kérdéssel fogadta:

— Miért nem vette fel az új ruháját, amelyet Bertonnétól kapott?

Amélie nem is tudta, hogy mit feleljen ezekre a kérdésekre. Végre aztán megsokalta a dolgot és elpanaszolta Henriette anyjának. Az öreg asszony igazat adott neki és szolt is a leányának.

— Jól van, szolt erre Henriette hangosan, hogy az egész társaság meghallja, megcsináltatom Amélie ruháját a saját költségemen. — Természetesen a megajándékozottat is értesítette erről.

A ruhát még aznap odaadták a szabónőnek, az összes körülmények elmagyarázásával.

— Ajándék, és hitelbe készül, gondolta a szabónő — persze nem az, akit Henriette ajánlani akart — ez esetben ráér.

Egy hónappal eme nevezetes nap után Amélie éppen Bertonnéknál volt, mikor a szabónőtól egy kis menny beállított hozzájuk:

— Kéreti a kisasszony a nagyságot, hogy legyen szives már megfizetni azt a néhány forintot,

amivel tartozik, mert nagy szüksége volna rá. Már ötször is...

— Jól van már, ne beszéljen annyit, szakította félbe Henriette, aki szörnyen röstelte, hogy éppen Amélie jelenlétében kellett ennek megtörténni.

— Mondja meg a kisasszonynak...

— Kérem, nagysága, a kisasszony azt mondta...

— Elég, elég, csak mondja...

— De nem mondhatok semmit. A kisasszony pénzt...

— Kérlek, Amélie, nincs nálad két-forint?

— De igen. Tessék.

— Köszönöm. Itt van, vigye el a kisasszonynak.

— De a többi...

— Most csak ennyit adok. Mahat. Borzasztó, milyen sok kellemetlenségem von ezekkel a műveletlen emberekkel!

Amélie nem szolt semmit. Tudta, hogy a nagy garral kikürtölt ajándék, amelyet különben eléggé megszolgált, még pénzébe is kerül, mert Henriettenek nem szokása a kölcsönvevő pénzt visszafizetni. Egyáltalán érezte Amélie a helyzet visszasságát. Ime, ez az asszony, akit ő nem is szeret, s aki őt sem szereti, elhívja magához két egész hétre, hogy ne kelljen neki ápolónőnek fizetni. Aztán vesz néhány méter hitvány kartont, — talán hitelbe — elkéri tőle a csináltatás költségét és ország-világnak elbeszéli, hogy megajándékozta őt egy szép szövetruhával. A legbozantóbb a dologban az, hogy a ruha még mindig nincsen készen, s ha elkészül is, kérdés, hogy odaadja-e a szabó-

nő? Az előbbi jelenet arra enged következtetni, hogy nem.

Bertonék aztán fürdőre mentek. Mikor Amélie odament hozzájuk elbucsuzni, Henriette többször figyelmeztette:

— A ruhát sürgesd majd meg, édesem, különben nem csinálja meg az a haszontalan leány!

Nagysokára aztán mégis elkészült a hirt ruha s a kerepelő nyelvű leány beállított vele.

— Hát, kérem, elhoztam a ruhát. A kisasszony kéreti, legyen szives a nagysága kifizetni a csináltatást, mert a Bertonné nagysága nem fogja megfizetni.

Amélieben forrt a méreg. Nem szolt semmit, kifizette a kért összeget, a ruhát meg elvette a szekrénybe.

Mikor Henriette visszajött, első dolga volt a ruha felöl tudakozódni. Amélie megmutatta neki és egyszermind el is mondta, hogy ő már kifizette. Henriette úgy tett, mintha nem is hallotta volna.

— Megígértem, hogy csináltatok neked egy ruhát, mondta bizonyos nagylelkű leereszkedéssel és meg is tartottam ígéretemet. Nos, meg vagy elégedve?

— Óh igen, köszönöm, szolt Amélie, de magában hozzátette: csakhogy több pénzembe került, mintha vettem volna.

Henriette, valahányszor végigment az utcán, azt hitte, hogy mindenki csak őt nézi, gondolván:

— Ime, ott megy Bertonné, a nagylelkű adakozó!...

rését megtagadja a kabinet, annak első sorban Baernreither kereskedelmi miniszter lemondása lesz a következménye, sőt valószínűleg dr. Kaizl is megváltik tárczájától, ha a németek javaslatát elvetik. Együttal bekövetkezik a parlament teljes válsága. Esetleg össze fogják még egyszer hívni a parlamentet, de csak azért, hogy munkaképtelenségét újból konstatálják. Azután valószínűleg nagyon hosszú pihenőt engednek neki.

Holnap a klubelnököket értesítik a mai minisztertanács eredményéről, mire azok holnap délután újra tanácskoznak fognak. Égerben ma Schönerer és Iro német népgyűlésen hirdették a németiség egyetértését és kijelentették, hogy mindaddig nem állanak szóba Thunnal, amíg vissza nem vonja a nyelvrendeleteket.

A lengyel klub parlamenti bizottságának néhány tagja tegnap gróf Thunnal a belügyi helyzetről tanácskozott. A kormány a lengyelekkel közölte terveit, amelyeket legközelebb meg akar valósítani. Bemutatta egyúttal a nyelvtörvény tervezetét is. A lengyel klub ma a kormány prozopozícióival foglalkozott s azokat élénken megvitatta. Tisztán galicziai ügyek a tanácskozáson szóba sem kerültek.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A békekötés szükségességét mindinkább élénkebben hangoztatják. Maga a spanyol kabinet is két pártból áll: a béke- és háború-pártból. Dacára a háborús párt erőlködésének, valószínű, hogy a béke-párt fog győzni s ez esetben kormányválság lesz. A békét már egy új kormány fogja megkötni az amerikaiakkal.

Távirataink a mai nap eseményeiről a következőket jelentik:

A helyzet Santiago előtt.

London, július 10.

Amint az „Observer” Washingtonból tegnapi kelettel jelenti: Alger hadügyi államtitkár tegnap délután hivatalosan kijelentette, hogy Santiago bombázásáról nem kapott semmi hírt. Az „Observer” tudósítója hozzáteszi, hogy épen most hallja, hogy a fegyverszűnetet holnapig meghosszabbították. Öt század reguláris lovasság San-Antonióban parancsot kapott, hogy induljon a mexikói határra, hogy megvédje az amerikaiakat a spanyoloknak Rio-Grande felől jövő esetleges támadása ellen. A chicagói németek, mint ugyanaz a lap jelenti, aláírást nyitottak négy millió dollárra, amelyen az Egyesült-Államoknak egy hadihajót akarnak építtetni. A hajó neve „Teutonia” lesz.

Washington, július 10.

Hat tüzéruteg és két gyalogezred, amely nem régen indult el Tampából, Santiago de Cuba elé érkezett.

Mac Kinley elnök elhatározta, hogy előlépteti Sampson és Schleyt Cervera hajóhadának megsemmisítése körül szerzett érdemeik elismeréséül.

Itt az a vélemény uralkodik, hogyha Santiago de Cuba holnapig nem adná meg magát, ütközetre kerül a dolog. Shafter tábornok csak feltétel nélkül való kapitulációt fogad el.

Madrid, július 10.

Blanco tábornok hivatalos távirata jelenti: Santiago de Cuba bombázását tegnap megszakították. A foglyok kicserélése már megtörtént. Amerikai segédszolgálatok szállottak partra, hogy Garciaival egyesüljenek. Az amerikaiak védőműveket emeltek és a magaslatokon ütegeket helyeztek el.

Washington, július 10.

Alger hadügyi miniszter kijelentette, miután délután Shafter tábornoktól táviratot kapott, hogy nem hiszi, hogy ma csatára fog kerülni a dolog és azt mondta, hogy a tárgyalások Santiago de Cuba átadása iránt tovább folynak.

A béke.

Szent-Pétervár, július 10.

A „Journal de St.-Petersbourg” írja: Sampson tengernagynak eddigelé nem sikerült szétrombolnia a santiago de cubai öböl bejáratánál emelt erődök valamelyikét. A Santiago de Cubába vezető utat nem tudta eddigelé elfoglalni. Ha Shafter tábornok elfoglalja is a várost, ez még mindig nem jelenti Kuba egész területének meghódítását. Folytonosan kellene csapatokat küldeni, ha a sziget belsejében folytatni akarnák a harcokat. A spanyoloknak még sok emberük és hadiszertük van. Elegendő volna egy guerilla-hadjárat, hogy a hódító hadsereget kimerítse. Blanco büszke kiáltványa, amelyben kijelenti, hogy a spanyolok nem felejtik el, hogy Saragossa halhatatlan védelmezőinek utódai, bizonyítja, hogy Havannában el vannak tökéltve az ellentállás folytatására. Egész Európa bámulja azt a hazafiságot, amelyet Kuba védelmezői tanúsítanak. Európa jól felfogja azt az érzést, amely a spanyolokat lelkesíti. Mégis az a sürgős óhajta, hogy vége vessék annak a harcnak, amelyben mindenik fél oly nagy bátorságot tanúsított, de amely oly sok szomorúságot is okozott.

Páris, július 10.

A Havas-ügynökség jelenti San Sebastianból: Martinez Campos tábornok egy laptudósító előtt kijelentette, hogy a jelen pillanat nem alkalmas béketárgyalásokra. A tábornagy tagadja, mintha azt mondta volna, hogy Cervera hajórajja elsüllyedésének híre sokkal kevésbé ragadta meg, mint a királyné helyzetéért való aggodalom. A tábornok megjegyezte, hogy azt hiszi, hogy Spanyolország és a monarchia a legbensőbbben össze vannak forrva. De hangsúlyoznia kell, hogy ő mindenekelőtt spanyol; bármennyire el van is telve a királyné iránt való odaadással, mégis mindenekelőtt Spanyolországot szereti.

Madrid, július 10.

A „Liberal” azt állítja, hogy lehetetlen békét kötni, mert ha a spanyol csapatok elhagynák Kubát, akkor a sziget lakossága folytatná a harcot, hogy ne kerüljön az Egyesült-Államok uralma alá.

Páris, július 10.

A Havas-ügynökség jelenti Madridból: Megerősítik, hogy a kabinetben egyenletlenség uralkodik. Gamazzo és Romero y Giron miniszterek a béke, Correa és Aunon a háború mellett vannak. Sagasta és a többi miniszterek této-váznak. Blanco tábornagy ragaszkodik a háború folytatásához. Mivel ezenfelül a kamara bajosan egyeznék bele területéről való lemondásba, a háború folytatása valószínű.

Madrid, július 10.

Almodovar del Rio külügyminiszter tagadja, hogy béketárgyalásokat indítottak volna. A Fabra-ügynökség szerint az általános benyomás az, hogy a miniszterek a békét illetően nincsenek egy véleményen. Santiago de Cubaba segédszolgálatok érkeztek.

Camara flottája.

Port-Said, július 10.

Camara tengernagy hajórajának hátralevő része ide érkezett.

Port-Said, július 10.

Camara hajórajának öt hajója ma innen elindult. Utjuk célja állítólag Karthagena.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár Romániában.

Bukarest, július 10. A Sinaiban időző diplomaták körében beszéltek, hogy Podbielszki államtitkár ottani látogatása alkalmából véglegesen megállapították Vilmos császár látogatásának programját.

Sándor király és a pártok.

Belgrád, július 10. Sándor király az utóbbi időben a skupstina egyes pártjaival sűrűen keresi az érintkezést. Nisből jelentik, hogy a liberálisok egy töredéke külön klubot

akart létesíteni, de a király, amint erről értesült, Radulovic és Ilic képviselőket magához hívatta és kérte őket, hogy a klubalakítás eszméjétől álljanak el, mert semmi sem lehetne az országra veszélyesebb, mintha a pártban szakadás állna be. A külön klub alakítása ekkép el is maradt.

A krétai kérdés.

Konstantinápoly, július 10. A portának a négy hatalomhoz intézett ismeretes körirata jellemzi a jelenlegi krétai nemzetgyűlést, amelyre a tenger-nagykormányzatát szándékoznak átruházni és azt a felkelők vezérei gyűlésének mondja, amely a tulajdon, a kereskedelem és az ipar biztonságának nagy károkat okozott és mindenféle vexatiót követelt el a mohamedánok hátrányára. A körirat kijelenti, hogy ez az elhatározás ellenkezik a jog és méltányosság elveivel és a hatalmak részéről a portának tett ígérésekkel, valamint a porta szuverenitási jogának megígért tiszteletbentartásával és nem egyeztetendő össze az ottomán birodalom területi integritásával. A körirat végül lehetetlennek jelenti ki, hogy a négy hatalom elhatározásából teremtett új helyzetet elismerje és elhárítja az ebből származó következmények felelősségét.

A hatalmaknak a porta e tiltakozására adott válaszárol azt mondják, hogy az angol kormány kiemelte, hogy a Kréta-kormány ügyében elrendelt intézkedések csak ideiglenesek, míg gróf Muraview végleges kijelentést tett és egyebek közt figyelmeztetett arra, hogy Oroszország kezdeményezésének köszönhető, hogy a tett intézkedéseket közölték a portával.

Különböző e kérdés végleges rendezése ügyében ki fogják kérni a porta véleményét. A porta a négy hatalomhoz intézett köriratán kívül egy másik, majdnem ugyanoly tartalmu köriratot intézett a hat nagyhatalomnál levő képviselőihez. Az itteni orosz nagykövet ismételt lépéseire az orosz-török határon levő török hatóságokhoz utasításokat küldtek, amelyek szerint a Kaukázusba menekült örményeknek megengedendő a visszatérés.

HIREK.

Lapunk mai száma 8 oldal.

— Ferencz Ferdinand főherceg házassága. A Ferencz Ferdinand főherceg házasságáról szóló hírt ma újra megerősítik. Mint bécsi tudósítónk táviratozza, a trónörökösnek a cumberlandi hercegnővel való házasságát maga a király is óhajtja. A hercegnő, aki evangélikus vallásu, hírszerint legközelebb áttér a katolikus vallásra. Állítólag az esküvő ugyancsak a király kívánságára még novemberben meglesz Bécsben.

— Metternich hercegnő emlékiratai. Metter-Paula hercegnő, aki jelenleg Párisban a Villa Lumièreben lakik, most emlékiratainak rendezésével foglalatalkodik. A hercegnő bár már hajlott koru, semmit sem vesztett csapongó jókedvéből és eredetiségéből, amelylyel fénykorában, a második császárság igejében egész Páris, sőt a Párisba seregülő külföldi előkelő világ férfainak szívét is meghódította. Abból az időből, mikor a fiatalság éveit még nem vonultak el a hercegnő feje fölött, a többek közt a következő tréfát jegyezte föl emlékirataiba. Mikor a hercegnő utoljára látogatta meg legkedvesebb barátját, a szintén tréfára hajló Portalis hercegnőt, a két hölgy közös dinert adott, amelye csupa jó ismerős volt hivatalos. Erre a rendkívüli alkalomra egészen átalakították a termet. A nehéz tölgyfabutorokat, bitoros borsos függönyöket és portiereket, valamint a bronz dísz tárgyakat is kivitették és helyettük filigran világoszöld, fehér és ezüstös butorokat állították be. A vendégek nagy számmal jelentek meg és — teljesen maguk közt lévén — a jókedv igen hamar tetőpontját érte el. Egyszerre, a vendégek meglepetésére, két feltűnően öltözött hölgy és ugyancsak két ur jelent meg a társaságban, akiket Metternich hercegnő mint átutazóban levő magyar ismerőseit mutatott be. A négy ujonnan érkezett vendég az

asztal végén foglalt helyet, kettő-kettő egymással szemközt. Társalgásba senkivel sem bocsátkoztak az egész idő alatt. Mikor már a desszertnél tartottak, az egyik magyar vendég megragadta a pezsgős poharát és áthajította asztalszomszédjának, az egyik magyar hölgynek, aki olyan ügyesen kapta azt el, hogy egy csöpp sem ömlött ki belőle. Ez jeladás volt a négy magyarnak általános pohárdobálásra. Négyével-ötével dobálták egymásnak a poharakat és egyikből sem csöppent ki semmi. A vendégek megrémültek. Mind azt hitték, hogy a magyarok hirtelen megőrültek. Már-már segítséget akartak hívni, midőn a két hercegnő nagy kacagással kijött a fülkéből és mikor szóhoz jutott, elbeszélte, hogy a négy állítólagos magyar a világ négy leghíresebb jongleurja, akiket a hercegnő erre az alkalomra drága pénzen szerződttetett.

— **Lentz Rezső halála.** Lentz Rezsőnek, az országos magyar királyi zeneakadémia tanárának elhunytáról a zeneakadémia igazgatósága a következő jelentést adta ki:

Az országos magyar királyi zeneakadémia igazgatósága és tanári kara mély fájdalommal jelenti szeretett kártársuk. Lentz Rezső tanárnak, folyó hó 9-én, reggeli 7 órákor, rövid szenvedés után való gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 11-én, délután 4 órákor fognak a gyászházban: II. kerület, Horváth-utca 4. szám alatt, az ágost. evang. hitvallás szertartása szerint megáldani és a kerepesi-úti temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1898. július hó 9-én. Béke poraira, áldás emlékére!

— **A feledékenyek patrónusa.** A francia nyugati vasúttársaság kedves útját hozott életbe vonatain a feledékeny utazók védelmére. Gyakran megesis ugyanis, hogy a hosszabb ideig uton levők — ha utközben kiszállnak valahol — elfelejtik a kocsijuk számát és e miatt igen kellemetlen helyzetbe jutnak. Ezt mindenki tudja, aki az indulni készülő vonat mellett föl-alá szaladgál, kétségbeesetten helyét kereső utasokat már látta. Az említett társaság most összes kocsijaira egy-egy képet fűtetett, természetesen mindenikre más-mást. Ez a mód kétségkívül sokkal alkalmasabb mnemotechnikai utbaigazító, mint a többnyire öt-hat számból álló hivatalos jelzés.

— **A bosnyák hadjárat évfordulója.** Husz esztendeje, hogy a bosnyák föld kavicsos talaját magyar katonák vére öntözte. Ezt az évfordulót tudvalevőleg megünnepelik a fővárosban. A csata dicsőségéből bőven kivette a részét a debreczeni 39. háziezred is, amelyben a hajdúk ivadéka és a czivisek fiait szolgálnak. A debreczeni háziezred körében — mint levelezőnk írja — mozgalom indult meg az iránt, hogy a bosnyák hadjárat husz éves évfordulóját megünnepeljék.

— **A ló és a talygás.** A talygásról, az alföldi népeletnek erről a speciális alakjáról, ismét érdekes dolgot ír debreczeni levelezőnk. Tegnapról mára virradóra egy talygás bolyongott rossz gebéjével utcáról-utczára — talyiga nélkül. Az atyafinál egy üveg pálinka volt és időnkint nagyokat huzott belőle. Majd hajnalutján észrevette, hogy a ló fáradt, lehevertette épen a főpiacz burkolatára, sőt maga is mellé heveredett olykép, hogy két karjával átölelte a silány gebe nyakát és a sörényes löfejet a szívéhez szorította. Így aludtak boldogan, csendesen a talygás és a ló, mikor reggel felé egy rendőr felzavarta őket. A talygás, most már józan lévén, látta, hogy ez a kaland tömlőczezel végződik: így rimánkodott:

— Nem bánom, ha engem bevisznek, csak a lovamat ne bántásák, mert ű ártatlan.

— **1, 2, 8, 90.** Első pillantásra tudja mindenki, hogy ez a négy szám lutriszám, csak hogy nem nálunk rakták meg őket, hiszen nálunk eltemették már a kislutrit, hanem Olaszországban, ahol a kis lutri még mindig virázkodik. Tegnapelőtt a Bariban állomásozó negyvenharmadik gyalogszred Baldilli Rafaello nevű őrmester 43.000 lírát nyert a lutrin és egy bari újtság a következőkben mondja el e nyeres csodálatos történetét: Pénteken reggel városunkban szolgálatát végezte Baldilli Rafaello őrmester, midőn a Madonna del'Arco-utczában váratlanul összetalálkozott egy földijével,

aki szerzetes. Hogy hogy nem. Baldilli lottoszámokat kért a szerzetestől, mondván, hogy két fölösleges lírája van és inkább szerencsét próbál velük, semhogy eligya avagy elveszítse a pénzt. A szerzetes a következő négy számot mondta neki: 1, 2, 8, 90. Baldilli azonnal elment a legközelebbi lottogyűjtődébe és egy-egy lírát föltett a bari-i és nápolyi huzásokra. A bari-i huzáson mind a négy szám kijött és így Baldilli 43.000 líra szerencsés tulajdonosa.

— **A „Bourgogne“ katasztrófája.** Párisból táviratozzák: A „Bourgogne“ katasztrófája, valamint a mentési munkálatok módjának ügyében igen beható vizsgálatot fognak indítani. A new-yorki francia főkonzul által vezetett első vizsgálatból kiderül, hogy egy a hajó parancsnoka, mint a legtöbb tiszt a helyén maradt s ott vesztette életét. A legénység mindenkép teljesítette kötelességét. A konzul semmiféle reklamációt nem kapott a matrózok viselkedése miatt. Kiemelik, hogy vagy husz idegen matróz, aki hazájába utazott vissza, néhány csónakot hatalmába kerített, bár csónakjukon még legalább harmincz ember lett volna megmenthető.

— **Letartóztatott volt huszárfőhadnagy.** Debreczenben tegnap egy elegáns urat tartóztattak le okirathamisítás vádjá miatt. Babics Sándor volt huszárfőhadnagyot, akinek a debreczeni piacon jelzalogüzlete volt, amelyhez természetesen volt katonatiszt létere egyáltalán nem értett. Babics különben regényes multu ember. Adósságai és egyéb kellemetlen dolgai miatt fosztották meg a tisztirangjától. Majd egy erdélyi kis faluban jegyző lett és mint ilyen elég jól házasodott, de költséges életmódja miatt ismét bonyodalmakba került és okirathamisítás miatt két és fél évig ült a börtönben. Föltételes szabadságra bocsátották és Debreczenben telepedett le, ahol azelőtt katonatiszt volt. Itt sokat beszélgetett magáról. Debreczeni életének legérdekesebb mozzanata volt, hogy a hitvesét az örültek házába akarta csuktatni. A jelzalogüzleten rajtavesztett és még a föltételes szabadság el sem télt, okirathamisítás és zsarolás miatt ismét etartóztatták.

— **A száguldó guillotine.** A villamos vasut egyre szedi áldozatait. A váczi-köruton ma délben valóssággal fölaprózták a kerekek egy közös hadseregbeli katonát. Hogy kiesoda, még nem tudják és a rendőrség — hallgat. Ugyancsak ma került kerék alá Dvórszák István, akit a külső-váczi-uton ütött el a villamos, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy m i n d k é t l á b á t l e s z e l t e. Életveszélyes állapotban vitték be a mentők a Rókus-kórházba.

A gyakran megisméltődő szerencsétlenségek, melyeket a villamos vasutak okoznak, arra bírtak bennünket, hogy összeszámoljuk: hány áldozata volt már ebben az esztendőben a száguldó guillotineknak?

Az eredmény megdöbbentő. Huszonnyolcz eset fordult elő, ezek közül tizenegy rögtön i halállal végződött, a többi tizenhat áldozat részben néhány nap mulva halt meg, részben pedig karját vagy lábait veszítvén, örök időkre munkára képtelen nyomorék lett.

Ezek tények: mindenki tud felőlük. De ki tud arról, hogy a huszonnyolcz eset közül csak egyetlen egyben történt volna a bíróságok részéről valami megtorlás, vagy az elárvult családok közül csak egy is kapott volna némi kárpótlást? Mi nem tudunk ilyen esetelekről.

A kocsivezetőket — igaz — fölírják néhány-szor, talán be is zárták, el is bocsátottak egy-kettőt. Meglehet. Csak hogy ez semmit sem ér. A kocsivezető nem tehet semmiről, ő nem oka semminek, akár saját vigyázatlansága következtében kerül az áldozat a kocsi alá, akár nem.

Józan észszel egyikről sem lehet föltenni, hogy szándékosan gázoltatna el valakit. Ha látja, hogy a sineken jár vagy a sinek felé tart valaki, akkor csöngöt. Ha kitérhet az illető, akkor nem történik baj. Ha nem térhet ki s a kocsivezetőt látja a veszedelemet, akkor elveszti a fejét, kapkod és nem tud semmit sem csinálni. Megesis a baj.

A kocsivezetőt tehát senki sem okozhatja. A szerencsétlenség egyedüli oka az, hogy a k o c s i k o n n i n c s m e n t ő k é s z ű l é k, mely a szerencsétlenséget legalább a kedvező körülmények közt elhárítaná. Tíz év alatt sem lehetett a villamos vasut-társaságot rábírn arra, hogy a készenlevő és mindenkép bevaló mentőkészüléket kocsijain alkalmazza s hogy ugyanilyen a helyzet a lóvasutból lett villamossal is.

— **Aratók strikeja.** Debreczenben idáig békességben megfértek a munkaadók és a munkások. Tegnap azonban — mint levelezőnk írja — egy ottani földbirtokos, Nagy Jakab tanyáján a munkások megragadták a munkát és fenyegető módon viselkedtek. A város részéről Király Gyula gazdasági tanácsos jelent meg a tanyán, amelyet Nagy Jakab Debreczen várostól bérel. A tanácsos tapintatos modorával kibékítette a munkásokat a munkaadóval és a rend ismét helyreállott.

— **Plébánia-átadás.** Bogisich Mihály volt budavári plébános, ujonan kinevezett esztergomi kanonok holnap adja át a plébániát utódjának, dr. Nemes Antalnak és ma délelőtt bucsuzott el hiveitől a Mátyás-templomban. Tíz órákor ünnepi nagymise volt, amelyet Bogisich mondott s melynél dr. Nemes Antal plébános és Bozóky Géza káplán segédkeztek neki. Mise alatt Frey Alajos templom-ata letette az új plébános előtt az esküt. Mise végén pedig Bogisich elbucsuzott hiveitől és arczképét osztogattatta szét közöttük.

— **Éhenhalás elől a halálba.** Garay József 67 éves földmivelő — mint egri tudósítónk írja — tegnap az istálló gerendájára felakasztotta magát és mire észrevették, meg is halt. Tettének oka az, hogy a jégverés elverte mindenét és a különben is szegény ember félt, hogy a télen nem lesz mit ennie.

— **Embrevő osikó.** Szabadkai tudósítónk jelenti: Balázsevics János a földjére ment ki dolgozni, a feleségének pedig a szomszédban akadt valami dolga. Elaltatta hát kis gyermekét és a bölcsőbe tette. Mig az asszony odajárt, az istállóból valahogyan kiszabadult a csikó. Előbb az udvarban futkosott körül, majd a nyitva felejtett ajtón a lakásba ment és az alvó kised arczát nyaldosta. A csecesemő felriadt és sirni kezdett, a csikó pedig ezalatt össze-vissza harapdálta. Mikor az anya a szomszédból visszaérkezett, a csikó még a bölcsőnél állt, de a szerencsétlen, összeharapdált kisedre nem lehetett többé ráismerni. Beszállították a kórházba, de aligha marad életben.

— **Elsülyedt város.** Egy amerikai újságíró, aki Jamaikában, a kingstoni kikötőben egy hajón tanyázik, igen érdekes látványosságnak volt szemlélője. A kikötő kristálytisza vizében, néhány ölnyire a tenger színe alatt, világosan ki lehet venni egy elsülyedt városnak, Port-Royalnak képét. A hajótól egy ködöbánsyira vöröslök a víz mélységét jelző boja, amelynek alsó részét csak kicsiny távolság választja el az elsülyedt város tornyának tetejétől. A karaihi tengerben elsülyedt Vinétának rejtelmek, melyeket Verne „Huszezer mértföldnyire a tenger alatt“ című könyvében olyan szépen megír, még most sincsenek leleplezve. Port-Royal nem ilyen rejtelmes, hiszen derűs napokon az egészet be lehet látni. A város legmagasabb épülete a fő-székesegyház. Ezenkívül azonban még több temploma és más magasabb épülete is volt. Ezek közt most vidáman uszkálnak a halak. 1692-ben történt, hogy borzasztó földrengés rászabadította a tengert Port-Royalra; azóta ott is maradt. Háromezer ember lelte halálát a hirtelen jött katasztrófában. Onnét bizony egy lélek sem menekült el. Egykoru följegyzések azt mondják, hogy Port-Royal volt a földgömb egyik legromlottabb városa, nem véve ki még Szodomát és Gomorrát sem. Tehát az Isten büntetése érte el. A városnak egy része néhány év alatt kiszabadult a víz alól. Ezt a részt újból felépítették, de 1703-ban a tűz egészen elpusztította. Megint csak feltámasztották a kétszer meghalt várost, de hiába. Isten nem akarta a földön megtűnni és 1815-ben tűzvész ismét elpusztította a felét. A többi részét 1822-ben orkán pusztította el. Port-Royal ere-

detileg egy keskeny földnyelvre épült. A város építői nem kősziklára, hanem homokra építettek, és tűz, víz és orkán elsöpörték a föld színéről. Port Royal volt Kelet-India legszebb városa. Lakosainak főfoglalkozása a tengeri kalózság volt, amelyet ők egészen becsületes foglalkozásnak tartottak. Legszívesebben azokat a spanyol hajókat rabolták ki, amelyek Mexikóban és Peruban arannyal és ezüsttel megrakodva Spanyolországba igyekeztek. Erkölcsi életük romlottabb volt a római császárságénál. Bacchanáliák a legvadabbak voltak. Az egész várost víz alá temető földrengés akkor tört rájuk, mikor épen szilaj, örült bacchanáliába voltak elmerülve.

— **Revolver és balta.** Sajó-Várkony községben letartóztatták Nagy János jómódu földbirtokost. A letartóztatást véres eset előzte meg. Bari Gyula odaváló birtokos ugyanis, Nagy János régi haragosa, az este odament a Nagy János ablakára és azon forgópisztolyal egymásután háromszor belőtt. Nagy János erre baltát ragadott, kiszaladt és Bari Gyulát egyetlen csapással leterítette. A baltavágás Barinak a fejét találta. Haldokolva vitték el Nagy János portájáról.

— **Megcsalt takarékpénztár.** A mohácsi általános takarékpénztárt, mint tudósítónk táviratozza, hamisított okiratok segítségével 1300 forintig megkárosították. A takarékpénztár igazgatósága rájött a csalásra s jelentést tett a csendőrségnek, amely több földmivest és kereskedőt letartóztatott. A vizsgálat során kiderült, hogy az okirathamisítást és csalást egy nyugdíjazott adóhivatali szolga követte el s így a letartóztatott földmivesteket és kereskedőket szabadon bocsátották. Az 1300 forint nem térült meg.

— **Szerencsétlenség a czéllövőben.** Az éjjel az Ós-Budavára mulatóhelyen levő czéllövőben Brizant József husz éves szolga fegyvertiszogatás közben kilőtte a bal szemét. A mentők a szerencsétlenül járt legényt a Rókus-kórházba szállították.

— **Munkásgyűlések.** A faipari munkásoknak nagy népgyűlésére vasárnap délután körülbelül hatszáz ember verődött össze. A napirenden az általános választási jogon kívül a munkások helyzetére és az ipari munkás védelmére vonatkozó kérdések is ki voltak tűzve. A gyűlés vége után az egybegyűlték békésen oszoltak szét. Annál zajosabban folyt le az újpesti munkások gyűlése, ahol a szónokok egyre támadták a parlamentet, úgy, hogy Gyalokay rendőrtanácsos többször volt kénytelen az illetőktől a szót megvonni, végül elhatározták, hogy az általános választói jog törvénybe iktatása végett kérvényt intéznek a képviselőházhoz.

— **Gondatlan anyák.** Kecskeméti levelezőnk jelenti: Egy Füstös Julianna nevű kecskeméti asszony a piacra menvén, másfél éves gyermekét az udvaron hagyta. A kis fiu a meszes dézsához jutott, melynek oldatából ivott s mire az anya haza tért, kis gyermeke már haldokolt s nemsokára ki is szenvedett. Ugyancsak tegnap történt, hogy Kecskés Rozália, vadházaságban élő, kecskeméti asszony a bográcsban munkásainak vacsorát főzött. Főzés közben ott hagyta a bográcsot és mialatt távol járt, nagyobb gyermekei másfél éves kis testvérüket, mert az állítólag több ennivalót kapott az anyjától, mint ők, pajkosságból megfogták és belelőtték a forró bográcsba, melyhen a kis gyermek teljesen megfőtt. Az anya visszatérvén, már csak gyermeke összefőtt testét találta. Az ügyészség mindkét esetben vizsgálatot indított.

— **Megsarczott inségesek.** A „F. H.” egyszerre két községből kap hírt arról, hogy az oláh papok az inségbe jutott román köznépi állami segélypénzeire sarzot vetettek s a megsarczott szegény népet a maguk javára fizetésekre szorították. Az egyik eset Nyerce községben, Kolozs megye hidalmási járásában történt. A község ötszáz forint inségkölcsonst kapott a magyar államtól néhány év alatt leendő visszafizetésre. Mikor a pénz megérkezett, M e s z e s á n ottani görög-egyesült vallású oláh pap minden egyes inséges-től hetven krajczár sarzot vett és pedig 50—50

krt azon a czímen, hogy köztük a pénzt felosztotta. 20—20 krajczárt pedig azon a czímen, hogy az inségesek nevét a kötelevény alá írta. A szegény emberek kénytelenek voltak a rájuk rótt sarzot megfizetni, hogy a kölcsönpénzekhez juthassanak. — Még érdekesebb dolog történt Magyar-Nagy-Zsombor, ugyancsak kolozs megyei községben. Az idevaló népnek az állam 1600 forint inségpénzt utalványozott. Amint a pénz megérkezett, egyszerre ott termelt Marosan Gábor görögkeleti oláh pap s a híveinek járó inségpénzek kifizetését letiltotta mindaddig, amíg az illetők a régi papbért le nem fizetik. A derék lelkipásztornak sikerült a papbért be is hajtani a z i n s é g p é n z e k b ő l, de most aligha meg nem gyül a baja emiatt, mert a hívek egy része a megmaradt pénzt nem fogadta el, hanem panaszt adott be a pap önkényes eljárása ellen.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Milkes József asztalos felesége, született Wittner Jolán ma hajnalban gyógyíthatatlan betegsége miatt való ölkéseredésében karjain felvágta az ereket. A nagy vérvesztéségtől elgyengülve eszméletlenül vitték a Rókus-kórházba.

— **Zsebtolvajlások.** A mai délután folyamán két zsebtolvajlás is történt. Az egyiknek Taufi Mária aradi polgári leányiskolai tanárnő az áldozata, akinek zsebéből a Károly-körut és váczikörut között 210 forintot loptak ki. A másik áldozat Gruber József dunaparti kereskedő, akitől — azt sem tudja, hogy hol — 340 forintot loptak el. A tettesek ismeretlenek.

Napirend.

Nap tár: Hétfő, július 11. Római katolikus: Pius pp. vt. — Protestáns: Placid. — Görög-oros: (junius 29.) Péter és Pál. — Zsidó: Tham. 21. Nap két 3 óra 58 percz, nyugszik 7 óra 39 percz. — Hold két éjjel 11 óra 4 perczkor, nyugszik 10 óra 17 perczkor délután.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órától. A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A főváros magánépítési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az új városházán.

A főváros közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városházán.

Iparművészeti muzeum zárva.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körut 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti múzeum természetrajzi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiái könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Az új országgház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

A miniszter regénye.

Bukarest, július 6.

Szenzációs családi történetről beszél most egész Bukarest. A történet minden egyes részlete olyan érdekes, az egész pedig olyan szövevényes, akár egy modern regény.

Harminczhét évvel ezelőtt történt, hogy — a többek közt — egy rendkívül szeretetreméltó és csinos román ifju is járt a párisi egyetem orvosi fakultására. Ezt a fiatal embert elvitte egy ismerős barátja abba a leánynevelő-intézetbe, amelyben nővére nevelkedett. A román fiatalember ekkor meglátott egy szép, serdülőkorban levő leányt, akit nyomban meg is szeretett. A szerelmes ifju ezután gyakrabban talált alkalmat, hogy a leányt láthassa és rövid idő alatt fűlig szerelmesei lettek egymásba.

A leány aztán kikerült az intézetből és hazament szüleihez, akik szintén Párisban laktak. Wild-Hulsenberg volt a nevük és angolok voltak. A fiatalember valamilyen uton-módon megismerkedett a családdal, amelynek aztán gyakori vendége lett. Egyszer, mikor már elég erősnek hitte magát a szülők kegyeiben, megkérte a leány kezét, amely lépésével nemcsak azt érte el, hogy kossarat kapott, hanem egészen ki is tiltották a házukból.

A leány ezután csak lopva találkozhatott szerelmesével. A fiatalok aztán nemsokára megunták a bujkálást és elhatározták, hogy megszöknek

Londonba. Tervüket végre is hajtották. A leányt erre kitagadták a szülői.

Londonba érve azonnal megesküdtek. A férj folytatta tanulmányait és igen boldogan éltek; házasságuk második évében kis fiuk is született.

A kis jövevénynek azonban nem örülhettek sokáig a szülők, mert egy betegség elragadta tőlük. A lesojtott apa és anya sokáig gyászolták első gyermeküket s csak akkor kezdtek vigasztalódni, mikor a feleség újabb anyai örömeinek nézett elébe. Különösen az apa kezdett vigasztalódni. Ő csak a fiut siratta, akit az ő szívében egy másik fiu teljesen pótol; anya gyermekét siratta, akit pótolhatatlanul veszített el.

Történt azonban, hogy az apa csalódott: leánya született. Ez olyan nagyon hántotta őt, hogy néhány hétig igen levert volt. Azután azt mondta feleségének, hogy egy sürgős ügyben Romániába kell utaznia és el is utazott. Vissza sem tért többé.

Az elhagyott feleség, mikor a nagy csapás után magához tért, pénzzé tette mindenét. Genfbe utazott, ott leánynevelő-intézetet alapított, amely rövid idő alatt szépen fölvirágozott.

Kis leányát nagy gonddal nevelte. Mikor tizenhét éveséig eljutott, Milanoba küldte, hogy énekesnővé képezze ki magát. Gyönyörű szoprán hangja volt a leánynak. A művésznővendék megismerkedett ott egy Monetti nevű építésszel, aki megkérte a kezét. A leány hozzáment. Az anya boldog volt, hogy leányának milyen jó szerencséje van. Ekkortájt Londonból is kapott értesítést, hogy szülei rövid időközben meghaltak és 40.000 frank évjáradékot hagytak neki.

Monetti 1896-ban Romániába hívták, ahol valami nagyobb építkezés vezetésével bízták meg. Az építész feleségével és háromesztendő fiacskájával leutazott Sinaiba, ahol meg is telepedett. Itt megismerkedtek Obedeau ezredes és szenátorral.

Egy délután, mikor Monettiné anyja is Sinaiban volt, Obedeau ezredesnek egy névjegyet adott át szolgálja. A névjegyen ez állott:

Mrs. E. W. Essarco.

Az ezredes csodálkozott, mert ő Monettiné anyjának látogatását várta és nem tudta, hogy az asszonynak román neve van.

Mikor az asszony belépett hozzá, első kérdése az volt, hogy van-e még több Essarco nevű család Angliában?

— Nincs, felelte az asszony. Angliában csak egy van, Essarco Konstantin, az is görög. Ő volt az én férjem.

Az ezredes egyszer Bukarestben találkozott Monettivel. Magával vitte az Athenasumba, a képtárba. Ott megmutatott neki többek közt egy csataképet is, amelynek ez volt a címe: „Lovasútközlet Griviczánál.” Az ezredes észrevette, hogy Monetti a kép egy alakjára szegezi tekintetét. Megkérdezte, hogy tudja-e, kit ábrázol az a kép? A mérnök erre azt felelte, hogy az szakasztott mása egy fotográfának, amelyet ő az anyósánál látott.

— Ki ő különben? kérdezte Monetti.

— Essarco Konstantin, volt román miniszter, aki ezt a palotát építette.

A következő év nyarán ismét találkoztak Monettiek az ezredessel Sinaiban, ahol ő csak a nyarat szokta tölteni. Monetti ekkor megmutatta Obedeau-nak az említett fényképet. Az ezredes ráismert. Essarco fiatalkori képe volt.

A mérnök erre elment Bukarestbe és fölkereste a volt minisztert. A parkban találkozott vele és megszólította:

— Essarco Konstantin urhoz van szerencsém?

— Igen.

— Van még egy ilyen nevű ur Romániában?

— Nincs.

A mérnök erre sarkon fordult és otthagya a csodálkozó exminisztert. Sinaiba visszatérve, elbeszélte anyósának, hogy volt férje itt van Romániában s hogy igen magas társadalmi állása van.

Monetti visszautazott Bukarestbe és fölkereste az ezredest. Átadott neki néhány levelet, amelyet Essarco még diákkorában írt a feleségének, továbbá

két leányuk születési bizonyítványát és az ő esketési okiratukat. Az ezredes ráismert a levelekben Essarco fiatalkori írására; Monetti erre beavatta őt az egész családi titokba.

Monettiné aztán levelet írt Bukarestbe az apjának. Erre a levélre a következő választ kapta Essarcótól:

„Madame!

Önt félrevezették. Én sohasem voltam nős és gyermekeim sem voltak.”

Ezután a felesége is írt neki Olaszországból, ahova időközben elutazott volt. Megírta neki, hogy a vejük Sinajában van, ahol az államnak épít és kérte, hogy támogassa őt. Essarco erre a levélre nem válaszolt, hanem elutazott Sinajába. Két munkástól tudakozódott Monetti felől, aki épen feléje jött. Mikor meglátta őt a volt miniszter, visszafordult és hazautazott.

Februárban személyesen látogatta őt meg Monettiné. Essarco hivatkozott levelére, amelyben megírta neki, hogy félrevezették. A leány azonban megmutatta azt a bizonyos fényképet és az eralitett leveleket. Erre aztán megtört Essarco.

— Hát megvallok mindent! Hatalmába adom magamat, tegyen, amit akar, csináljon botrányt, joga van hozzá!

A leánya pedig nyugodtan felelt:

— Én nem kérek semmit. Sem pénzt, sem pártfogást. Boldog vagyok, hogy megismerhettem apámat, akit eddig holtnak hittem.

Essarco erre odament hozzá, lehajolt és kezet csókolt neki.

— Én meg büszke vagyok, hogy ilyen leányom van!

A család egészen mostig titokban tartotta a dolgot. Most, hogy a hűtlen férj már néhány hónapja meghalt, mégis továbbadták ezt a romantikus és érdekes történetet.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Miért nem megy el Sarah Bernhardt Németországba? Most kitudódott. Vonakodásának nincs politikai háttere. Egyszerűen azért nem megy el, mert a lapokban azt olvasta, hogy legkomolyabb vetélytársnője, Jane Hading, fölkeresi európai körútján Németországot is. Sarah Bernhardt kerülni akarja a látszatát is annak, mintha ő Jane Hadinggal konkurrálni kívánna. Gyűlöli fiatalabb kollegáját és e gyűlölség története régibb esztendőkre nyúl vissza. Egy halott árnyéka választja el őket egymástól: a halott neve Damala. Ma már keveset tudnak róla, de valamikor a párisi színházi krónikások sokat foglalkoztak vele. Damala egy görög konzulsági hivatalnok volt, aki szerelemre gyulván Sarah Bernhardt iránt, növényedéke, kartársas és férje lett. Rövid idő múlva azonban elvált tőle. Átment a Gymnase-színházba és ott a „Vasgyáros”-ban együtt játszott Koning igazgató nejevel: Jane Hadinggal. Főlséges pár — mondták az emberek. Csak Sarah Bernhardt volt más véleményen. Azóta évek multak el és a sok morfiom élvezetétől tönkrement Damala most az athéni temetőben nyugszik cyprusok alatt. Halálának évfordulónapján minden esztendőben két koszoru érkezik a sirra, de az a két nő, aki küldi, Damala halála óta nem találkozott többé...

* Két premiére. A fővárosi két operette-színháza, a Népszínház és a Magyar Színház, a jövő szezonban egy-egy angol darab előadására készül. A Népszínház bemutatja Jones Sidneynek, a „Gésák” szerzőjének, egy új operettejét. Címe: „A görög rabszolga”; londoni premiéreje májusban volt. A Magyar Színház egy „Titkos szolgálat” című angol szenzációs drámát hoz színre és pedig már az őszszel.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* La presse Internationale. Az európai újságíró-egyletek közlönye, amely Párisban jelenik meg és a sajtót érdeklő ügyekkel foglalkozik, legújabb számában a „Les grand journaux” (A nagy lapok) című rovatban hat hasábot szentel az „Országos Hírlap”-nak. A cikk Alexandre Degastonnak, a „Figaro” budapesti levelezőjének tollából került ki. Degaston, aki a magyar fővárosban Francia-

ország legnépszerűbb lapját képviseli, ezt a tisztét ép oly sok szelemmel, mint tapintattal tölti be. Ő az első külföldi levelező, aki Magyarországról „Hongrie” felirással ír lapjának és nem tudósít rólunk úgy, mint „Autriche-Hongrie”-nek egy provinciájáról. Ilyen módon tájékozván az európai közvéleményt a magyar állapotokról (mert a „Figaro”-t, amely Degastont állandóan kiküldötte Budapestre, világszerte olvassák), kétségkívül nagy érdemeket szerzett magának már eddig is. Politikai, társadalmi, művészeti, információi, amelyeket lapjának küld, mindig a pedanteriáig szabatosak és amellet friss és elmés tollal vannak papírra vetve. Alexandre Degastont széleskörű műveltségéért, elegáns föllépéséért és kiváló újságírói erényeért Budapesten hamar megszerették. Abban a cikkében, amelyet a „La presse internationale”-ben az „Országos Hírlap”-ról írt, tüzetesen ismerteti lapunk programját, gyors sikerét, azután hosszabb irodalmi jellemrajzot ad Mikszáth Kálmán írói egyéniségéről és szól a főbb munkatársakról egyenként.

* Az ősi kastély. Richard H. Savage háromkötetes regényét hozzák az Athenaeum Olvasótárának legújabb kötetei. Savage, a „Hivatalos feleségem” szerzője ebben a regényben elsőrangú korrajzolónak mutatja magát s mélyreható, finom történeti érzékkel eleveníti fel szemünk előtt azt a közelmult időt, midőn a leigázott Lengyelország csak külsőleg volt nyugodt, míg belől forrt és kavargott, mint a tűzhányóban a kítőrnai készülő láva. A minden oroszok ezárja egyik legderekabb katonáját bizza meg a forradalmat tervező nemeselek kikutatására, aki azonban, míg a szabadságért epedő lengyel urakat kémleli, maga is rabszolgává lésszen. Rabszolgája egy lengyel asszonynak. Így fonódik össze e munkában a korrajz, a történelem egy magkapó szerelmi történettel. A háromkötetes regény ára kötvé 1 forint 50 krajczár.

* Jósika Miklós regényel. A Franklin-társulat második kiadásban is közrebocsátotta Jósika Miklós „Szegény ember dolga csupa komédia” című regényét. Az összes munkák sorozatában ez már a 117—120. kötet. Ára 2 forint.

* „Le Progres.” Ez alatt a cím alatt ötödik éve jelenik meg Budapesten egy francia szép-irodalmi hetilap, mely a szöveghez fűzött magyarázó jegyzetek segítségével módot nyújt a francia nyelv gyakorlására és egyszersmind a kezdőknek is lehetővé teszi a jelesebb modern francia íróknak eredetiben való olvasását. E lapnak, melyet Lederer Ignác és Huszár Vilmos tanárok szerkesztenek, legnagyobb erkölcsi sikere az a dicséret nyilatkozat, amelylyel közoktatásunk vezére, Wlassics Gyula kultuszminiszter a minapában kitüntette. A miniszter ugyanis kulturális szempontból örvendetes jelenségnek mondotta az ilyen irányú lap fennállását, s azt egy francia nyelv gyakorlására, mint a modern francia irodalom ismertetésére felette alkalmasnak és czélszerűnek nyilvánította.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Rádaplázás. A gyulai törvényszék tárgyalta a következő esetet:

Kis András pusztá-csorbai lakos, egy sötét éjszakán megölte a feleségét, meg a tulajdonvérért, a hajadon leányát. Ezért aztán a szolnoki törvényszék életfogytiglan tartó börtönre ítélte. Néhány nappal rémes tette előtt kisebb dolgot is elkövetett. Ugyanis a gyomai vásáron rávette Nemes Imrét, hogy hajtás össze a barmaikat és adják el együtt. Nemesnek volt 17 darab jószága, neki meg egy. Nemes ráállt a közös üzletre, de csakhamar belátta, hogy nagy életbölcsesség nagyon abban a parasztikus példázathban, hogy — közös lónak turós a háta — mert Kis elhajtotta a 18. darab jószágot Orosházára, ott hamis járlatot váltott s elköttyavetelte a barmokat. Ezért a furfangos csalásért nehéz vasban hozták be a családirtó Kis Andrást a váci fegyházból és a gyomai szélhámosságáért az életfogytiglan tartó börtönre még egy esztendőt mért rá a gyulai törvényszék, ezenkívül 3 évi hivatalvesztésre ítélte, meg politikai jogainak 10 évre való elvesztésére.

— Megnyugszik? — kérdezte az elnök.

— Mindegy az nekem, hogy adnak-e hivatalt a fegyházban. A másvilágon is leülöm az egy esztendőt, ha életfogytiglan megszokom itt ezen a szomorú földön.

SPORT.

+ Nemzetközi uszóverseny Siófokon. A „Magyar Uszó-Egyesület” július 24-én délután Siófokon rendezi negyedik nemzetközi uszóversenyét. A versenyben való részvételre július 18-án este 6 óráig lehet jelentkezni a titkárnál.

+ A Szent István-díj. Az augusztus 20-án futandó Szent István-díjra Dória a favorit 2: 1 odds-al, utána Crampon és Lulu következnek 8: 1 jegyzéssel. A derbygyőztes Árulóra és Mindigre tizszeres pénzt kínálnak a bookmakerek.

A berlini nagydíj. A 100.000 márkás berlini nagy díjat holnap futják Hoppengartenben. A 2200 méteres távolságu versenyben a következő lovak a valószínű indulók:

Lockvogel 4 é. 60 $\frac{1}{2}$ kg.	lovagolja Utting
Condor 4 é. 60 kg.	„ Martin
Element 4 é. 60 kg.	„ Busby
Nicosia 3 é. 52 $\frac{1}{2}$ kg.	„ Smith
En bloc 4 é. 66 kg.	„ Martini
Gadosh 3 é. 52 kg.	„ Warne
Suche 3 é. 50 $\frac{1}{2}$ kg.	„ Ellwood
Magister 3. é. 54 kg.	„ Ballantine
Sperbers Bruder 3 é. 58 kg.	„ Chaloner

A valószínű győztes Sperber's Bruder, másodsorban Magisternek van esélye.

Siófoki lóversenyek.

(Második nap.)

Kellemes időben, nagy számu közönség jelenlétében folytak le a mai lóversenyek Siófokon. Az érdekes végküzdelmekben sem volt hiány, amennyiben majdnem minden futamban csak a birói ítélet után lehetett megtudni, hogy melyik volt a győztes. Az urlovasok közül ma megint herczeg Taxis vált ki. Ötször szállott nyeregbe s háromszor első, egyszer második lett.

A részletes eredmény a következő:

L. Furedi díj. Díj 1200 korona. Távolság 2000 méter.

1. Herczeg Taxis L a n t o s 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
 2. Gróf Pejacevich A. O h ó 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
 3. Bárczay F. S t e u e r m a n n 66 kilogramm, lovagolta Mr. Brooke,
- Birói ítélet: Küzdelem után fél hosszal első, három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 7.

II. Fonyódi díj. Gátverseny-handicap. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter.

1. Geist G. C e r e a l 67 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
 2. Jankovich B.-Gy. R a v a s z 62 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Szemere.
 3. Gróf Orsich P. H a r w i c h 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- Totalisateur: 5: 10.
Tulajdonképen Harwich volt első, de Cereal lovasa által óvás emeltetvén ellene, diszkvalifikáltatott.

III. Fehérmegyei akadályverseny. Díj 1000 korona és tiszteletdíj. Távolság 4800 méter.

1. Gróf Thurn-Valesassina E. K é r d é s 68 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
 2. Geist. G. D o g a r e s s e 72 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis,
- Birói ítélet: Négy hosszal első.
Totalisateur: 5: 8.

IV. Bedacsanyi díj. Gátverseny. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter.

1. Herczeg Taxis B á l v á n y o m, 78 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
2. Jankovich B.-Gy. H i r e s l e á n y 64 kilogramm, lovagolta Szemere K.
- Geist G. M a y b e 64 kilogramm, lovagolta Gömör.

Kitört.
Birói ítélet: Feltartva 3 hosszal első.
Totalisateur: 5: 10.

V. Eladók versenye. Díj 1000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Capt. Gaston R e p a r a t u r 67 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Mr. Brooke.
 2. Burchard A. S p l i t t e n 67 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta báró Eltz.
 2. Burchard P. P r i o r 67 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta gróf Pejacevich.
- Futott még: Herczeg Taxis Abatniesz 63 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Gömör.
Birói ítélet: Küzdelem után fejhosszal első, két hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 24, helyre 25: 50 és 57.
Nyertest az árverésen Jankovich-B. Gy. 2000 koronáért megvásárolta.

VI. Tihanyi-Handicap. Díj 1200 korona. Távo-
lásig 2400 méter.

1. Gróf Pejacevich Szeretlek 55 kilogramm,
lovagolta Horthy.
2. Geist G. Donairiere 66 1/2 kilogramm,
lovagolta gr. Pejacevich
2. Gróf Erdődy S. Csikfogó 64 1/2 kilogramm,
lovagolta hg. Taxis.

Bírói ítélet: küzdelem után nyakhoszzsal első,
három hoszzsal harmadik.
Tot.: 5 : 8.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

B. I. Velden. A jezsuita-rendet 1773-ban XIV-ik Kelemen pápa törölte el hazánkban, 1774-ben oszlottak fel kolostoraik; a rend tagjai nagyrészt világi papok lettek; csak 1853-ban jöttek ismét hazánkba, még pedig Sczitovszky János primás hívására.

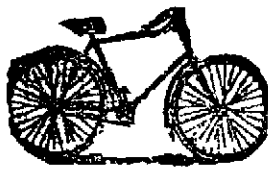
Felusi. Önnek csupán annyit kell mondani, hogy köszönöm. Ezzel megvan minden magyarázva.

Artatlan. Önnek kell az illetőt felkérni és az ilyen kérés udvarias ember nem szokta megtagadni.

B. W. Szent-Endre. Ha a latinból megbukott, aligha veszik fel; de legezészerűbb abból az egy tárgyából javítóvizsgát tenni; egy kis igyekezettel, szorgalommal folytathatja tanulmányait a gimnáziumban is.

NYILT-TÉR.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árendemenynyel árusítanak, egy-szintén a Steyeri Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17.

Nyári-iskola: Arena-ut és Lendvay-utca sarkán.
— Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillár-
gyár részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Köz-
lekedés zuglói közötti vasúttal.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde. Julius 10-én. A vasár-
napi magánforgalomban csekély fizlet mellett az
irányzat nyereség volt. Kötetett: Osztrák hitelrész-
vény 359.50 forint, Magyar hitelrészvény 392.50
forinton, Osztrák hitelrészvény zárult 359.40 frton.

Az Osztrák-Magyar Bank állása — mint Bécs-
ből táviratozzák — július 7-én a következő
volt: a bankjegyforgalom: 641,227.000 forint (+
920.000 forint), ércértékkészlet: 479,937.000
forint (+ 1,780.000 forint); váltótárca: 175,429.000
frt (+ 663.000 forint); lombardüzlet: 23,889.000
frt (+ 397.000 forint); adómentes bankjegytar-
talék 45,019.000 forint (+ 1,974.000 frt).

A honvédelmi miniszter és a kisipar. A hon-
védség részére a jövő évben szükségletű tizezer
pár bakancs és tizezer könnyebb fajta cipőnek
szállítását a honvédelmi miniszter alkalmi iparos-
szövetkezetek útján kívánja eszközöltetni és e vég-
ből leiratot intézett az ipari és kereskedelmi kama-
rákhoz, hogy az illető iparosokat figyelmeztessék a
szállításra. A miniszterium hajlandó az iparosoknak
az eddigi kedvezményeket megadni, sőt nem is kö-
veteli a vállalkozóktól az eddig szokásban volt kö-
telező nyilatkozatot, csak azt köti ki a miniszter,
hogy az esetben, ha az egyes iparosok vagy az
alkalmi szövetkezetek az elvállalt megrendelést nem
teljesíthetnék, ezt idejekorán a miniszternek jelent-
sék be.

A kincstári vasművek új főnöke. Lukács László
pénzügyminiszter a napokban Graenzenstein Béla
államütkár és Wagner Vilmos miniszteri tanácsos
társaságában meglátogatta az államvasutak gép-
gyárát. Wagner miniszteri tanácsost, aki eddig a
pénzügyminiszterium vasmű-osztályának volt a
főnöke és aki ezentúl az összes kincstári vasmű-
vek és vasgyárak központi igazgatóságát vezeti,
ekkor iktatták be új hivatalába.

Csodnyítások. Zimmer Sándor budapesti ke-
reskedő ellen a budapesti királyi törvényszék ré-
széről. Csodnyítások Hajdu Imre törvényszéki bírói
tömeggondnok dr. Wassilievits Emil ügyvéd; be-
jelentési határidő: 1898. augusztus 10.; felszámolá-
si határidő 1898. szeptember 15. — Zeilendorf
J. utóda Zahler Zsigmond eperjesi kereskedő ellen
az eperjesi királyi törvényszék részéről. Csodnyítások
dr. Körtvélyessy Dezső törvényszéki bíró; tömeg-
gondnok Maléter Árpád ügyvéd; bejelentési hatá-
ridő: 1898. szeptember 7.; felszámolási határidő:
1898. szeptember 22.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(71)

Irtta: CROKER M. B.

— Nem, egy szót sem. Csak nem hiszi,
hogy megengedem néniemnek az én ügyeimbe
való beavatkozást? Csak én és ő végeztük el
ezt a dolgot.

— No, akkor annál könnyebben meg-
nyugtathatja majd őt. Ha ön nem veszi át
a szerepet, mely előre az ön számára volt ki-
jelölve, akkor ma délután szolgálva kihirdette-
tem, hogy az előadás a primadonna roszulléte,
helyesebben képtelensége miatt elmarad. De
tudom, hogy ön nem hagy bennünket ebben a
borzasztó zavarban!

A Lalla szemében felvillanó tűz elárulta
neki, hogy jól számított. Félórával később a
fiatal hölgy a legtermészetesebb hangon tud-
tára adta néniének, hogy mivel Lane kisas-
szony megbetegedett, neki akarva — nem
akarva át kellett vennie a peri szerepét. Hiszen
önző tekintetéből nem szabad meghiusulnia
a jótékonykezű előadásnak! Langrishe as-
szony, aki semmit sem tudott unokanővére
igéretéről, mint rendesen, most is engedett,
sőt szeretetreméltó módon támogatta is a
tervet, mert azzal biztatgatta magát, hogy
nemsokára úgy is üt a megváltás órája.

A darab, melyben szépen játszottak,
nagy sikert aratott. Lalla énekét és tánczát
akármelyik londoni színpadra is méltónak ta-
lállák; mindenki róla beszélt és a férfiak,
mintha összebeszéltek volna, siettek jegyet
váltani a második előadásra, míg a hölgyek
nem lelkesedtek ennyire. Sőt néhány úgy
nyilatkozott, hogy nagyon kíváncsi, mit mond
majd sir Gloster a dologhoz.

Sir Gloster eközben a szerelem szárnyán
a fél utat megtette hazafelé. Ügyeit szokatlan-
ul gyorsan elintézhette és mindenféle csomag
között épen a postaházban rögglizett, amikor
két polgári hivatalnok érkezett oda, aki Shir-
niből a völgybe utazott. Még egészen a teg-
nap est hatása alatt állottak és nem beszél-
tek másról, csak arról a színházi előadásról.

— Kitűnő, igazán kitűnő! mondották sir
Glosternek. Londonban is megállná a helyét.
Paske kisasszony elragadó volt.

— Igen, tudom, sok természetes érzéssel
játszik, mondotta sir Gloster, de hiszen csak
kis szerepe volt.

— Kis szerepe? A főszerepet játszotta
és ő vitte az egész darabot.

— Hogyan? kérdezte méltóságteljesen
a báró.

— Amint ön bizonyára tudja, a peri szere-
pét adta és úgy tánczolt, énekelt, mint a leg-
első művésznő. Ugy-e igaz Capel? kérdezte a
beszélő az utitársától.

— Persze hogy igaz! Én ma este is oda-
mentem volna, ha nem kellett volna elutaz-
nom. Ne mulassza el a mai előadást, mert
ez az utolsó és ha siet, még jókor oda érhet.

Sir Gloster néma maradt. Lehetséges,
hogy az ő kis Lallája, aki olyan szerelmes
leveleket irt neki, megszegte a szavát és
megesalta őt? Erre gondolva, szigorú ránczok
ültek ki kövér, fehér arcára. Csak saját szemé
győzhette őt meg. Ha megfogadja a fiatal
ember tanácsát és siet, nyolcz órakor Shir-
niban lehet és elmehet a színelőadáshoz. Ha-
ragudott és a csendes, flegmatikus természetű
ember haragja, ha egyszer megmozdul, vesze-
delmes.

A színházban, ahová még jókor érkezett,
nem kapott ugyan ülőhelyet, de megállhatott
az ajtóban és a falhoz támaszkodhatott. Ezért
négy rupiát fizetett, de később úgy találta,
hogy hasznosabb dologra soha életében nem
adott ki pénzt. Mindjárt belépése után felhuz-
ták a függönyt és tündéri szép vidék lett lát-
ható. Joy Toby megjelent és néhány bevezető
verset énekelt. Amikor ő végzett, nagy tojást
hengergettek a színpadra; a heja föl pattant és
elbájoló teremtés ugrott ki belőle, a peri, akit
tapssal fogadtak. Igen, az a peri Lalla volt!
Nagyon rövid, vékony szoknyácska volt rajta,
a hajában pedig fénylő csillag, melyben sir
Gloster a saját ajándékát ismerte fel.

És most elkezdett tánczolni! Lába alig
érte a padlót és kecses mozdulatainak min-
denike azt az érzést ébresztette a nézőkben.

mintha a táncz lenne lényének igaz kifejezése.
Emellett, ezt be kellett ismerni, mindig az
illendőség határain belül maradt. Joy Toby úgy
tánczolt, mintha az ördög bujt volna beléje és
így ők ketten vagy tíz percig igen kellemesen
mulattatták a közönséget. Amikor Lalla igazán
bámulatos pirouettel befejezte mutatványait, a
tetszés valóságos viharja tört ki. Csak sir
Gloster nem vett ebben részt. A látvány őt,
aki — mert anyja szigorú egyházi szellemben
nevelte — nem volt színházbajáró, utálatlalt
töltötte el. Mindig a tánczó Herodiásra ke-
lett gondolnia. És hogyan mutathatott a jö-
vendő lady Landilands így a közönségnek,
melynek soraiban sok volt a parádéba öltö-
zött tiszt.

Haragjában magán kívül volt és mint a
dühös állat, előretartott fejével egyenetlen ma-
gának utat a tömegen át. De csak kevesen
vették észre őt és sietős távozását. — Min-
denki csak Lallát nézte, kit, amikor Joy Toby
előre vezetett, virágokkal árasztottak el, míg ő
szerényen mosolyogva hajlongott és köszön-
getve ujjait csókolgatta. Az előadás után a
fiatal hölgy Dashwood barátnőjének óltalma alatt
ott maradt még a társaságban, míg Langrishe
Ida, ami ritkán történt, egyedül ment haza.

Nagy meglepetésére ott találta sir Glos-
tert, aki a fogadósobában várakozott reá és
akinek izgatott magatartásából valami rettenet-
tesre lehetett következtetni.

— Tulajdonképen irni akartam önnek,
Langrishe asszony, de mégis jobbnak tartom,
ha mindjárt magam jövök és beszélek ön-
nel, kezdte különösen idegenszerű hangon. —
Tudtára kell adnom, hogy unokanővére között
és közöttem mindennek vége van.

Langrishe asszony fehér lett, mint a
kréta és a legközelebbi székbe hanyatlott.

— Kérem, magyarázza ezt meg nekem!
dadogta végül.

— Paske kisasszony majd elmondhatja
önnek, hogy megígérte nekem, hogy nem fog
többé nyilvánosan tánczolni. Csak nagy ellen-
kezéssel engedtem meg neki, hogy még egy-
szer utoljára egy kis szerepben, az öreg dajka
szerepében föllépjen és most váratlan vissza-
érkezéseimkor mint ballettánczosnőt találok a
színpadon, ahol egész Shirani előtt félig mez-
telenül mulatja magát. Ilyen személyt én nem
vehetek feleségül. Megszegte a szavát és nincs
benne szeméremérzet.

Ezt kellett Langrishe Idának családja
egyik tagjáról hallania! Hangosan zokogni
kezdett.

— Ó, sir Gloster, kezdte végre a sirás-
tól fojtott hangon, Lalla még olyan fiatal (épen
huszonhat éves volt), rábeszélte magát, való-
sággal megostromolták őt; az előadást, melyet
jótékony célra rendeztek, nem lehetett volna
megtartani, ha ő a tizenegyedik órában be nem
ugrott volna.

— Ezt a mentséget nem fogadhatom el,
felelte sir Gloster és elutasító mozdulattal tett
kövér kezével. Paske kisasszonyban sohasem
tudnék bízni és én szintén a tizenegyedik
órában lemondok arról, hogy feleségül ve-
gyem.

— És nem törődnek azzal, ha ház-
sági ígéret megszegése miatt bepörlik? kérdezte
Langrishe asszony, aki kétségbeesésében ki-
játszotta az utolsó tromfot.

— Egy cseppet sem! volt a büszke fele-
let. Arra senkit sem lehet kényszeríteni, hogy
egy műkedvelő ballettánczosnót feleségül ve-
gyen és én örülök, hogy Paske kisasszonyt
ebben az ő igazi alakjában még jókor meg-
láttam.

— A meghívókat már napok előtt elkül-
döttük, a kelengye egészen kész, már egész
csomó nászajándékot kaptunk; mit tegyek
most? kérdezte a szerencsétlen asszony.

— Hja, én igazán nem tudok tanácsot
adni, volt a bűvös felelet. Én ártatlan vagyok
és holnap reggel elhagyom Shiranit.

— Már holnap reggel! ismételte Lang-
rishe Ida, miközben sir Gloster némán meg-
hajolt előtte.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében

a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautóvalványon.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerinti az apróhirdetést postautóvalványon beküldeni, s a szöveget az utólvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

HÁZASSÁG.

Vidéki 36 éves r. k. kereskedő, kinek saját üzlete van, házasság céljából megismerkedni kíván háziasan nevelt, csinos leánnyal, vagy fiatal özvegyvel, ki némi vagyonnal rendelkezik. Levelet „Vidéki” jelige alatt a laphoz kéretnek. 5150—2

Fővárosi kereskedő, 34 éves, izr. vallású, nő felő családból származó művelt szép leány ismeretségét keresi, 11 10—15 000 frt hozományjal bír. Levelet a kiadóhivatali levelezési „Boldog élet” jelige alatt. Titoktartás biztosítva. 5174—2

ALLÁST KERES.

Házgondnoknak ajánlkozik egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnokja szerény feltételek mellett. Óvatlékot készpénzben nyújthat. Czime a kiadóhivatalban. 5185—3

Zöb év gyakorlatlalt bíró gyermekkertészno állást keres. Levélbeli megkereséseket e laphoz kér czimezni „Okleveles” jelige alatt. 5182—3

A kereskedelmi szaktanfolyamot sikeresen végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban. 5120—3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens csinos rendezkedik. Czim a kiadóban. 5030—3

Kereskedelmi tanfolyamot végzett gép- és író, ki jelenleg is egy nagyobb helybeli vállalatnál működik, helyét megváltoztatni kívánja és mielőbb megfelelő irodai állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5154—3

OKTATÁS.

Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület gyorsírási tanfolyamain még e hónapban **özvegy Mezeyné Bagnai Amanca** okl. tanárnőnek nemcsak mint eddig felügyelője, hanem ezental személyes vezetése alatt magyar és német nyelvű új kurzusok kezdődnek. Nő- és férfijelentkezőket ezen gyorsírási, továbbá Remington gépirási tanfolyamokra felvesz **Glogowski és Társa** Bpest, Erzsébet-tér 16. 6849—5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Urház Ujpesten, 300 négyszögöl kifutott telken modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-ujpesti vasút-állomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4958—7

Ujpest legszebb helyén újonnan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020—7

ELADÁS.

Eladó 3 kemenczés feketepékség, napi 150—170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban meg-tudható. 5074—8

Adria-kerékpár, használt, de jó karban, olcsó ár mellett eladó. Venni szándékozők irjanak e lap kiadójába „Adria-kerékpár” czim alatt. 5168—8

VÉTEL.

Élővirág-üzlet a Belvárosban átvételre kerestetik. Részletes ajánlatot a kiadóhivatal közvetít „Belvárosi üzlet” czimben. 5172—0

Sawn-tennis sürgősen kerestetik megvételre. Árral ellátott ajánlat „Sport” jelige alatt e laphoz intézendők. 5102—0

KIADÓ LAKÁSOK.

Az Üllői-úton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcazi, 1 udvari, alkov, elő-fürdőszoba és konyhából. Czim a kiadóhivatalban. 5026—13

A Király-utczában vagy annak egyik közel eső lakás (utcazi) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemlítésével ellátott ajánlat „Aug. 1” jelige alatt kéretnek e laphoz. 5126—18

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Penicellu-cukorkát. 1537—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744—18

Dickensnek egy néhány kitűnő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozők irjanak „Dickens művei” czimben a kiadóhivatalba. 5018—18

Czimbalom-tanárnő mérsékelt áron ad alapos oktatást. Czim a kiadóhivatalban. 5180—18

SZINHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. július 11-én.

VÁROSLIGÉTI SZINKÖR

Igazgató **Feld Zsigmond.**

Boccaccio.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Boccaccio.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

O-BUDÁN.

Igazgató: **Féjér László**

Zárva.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

„Malátasöre”

Időbajokban, vörshányásnál, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Roule eredeti dobozban, tuczata 4, 6 és 8 frt. Roule egyenként csomagolva, tuczata 3, 4, 6 és 8 frt. Capote antrac. (vörös), tükör színű, tuczata 3 és 4 frt. narancssárga 5 és 6 frt. Viktoria, tuczata 4, 6 és 8 forint.

Hálhólyag (dassza) tuczata 3, 4, 6 és 8 frt. Hálhólyag (vörös) tuczata 4 és 6 frt. Pely Porus Haase árba 2 frt. Pely Porus Mensinger darabja 2 frt 50 kr. Párta öv-ponya tuczata 4 és 6 frt.

Kövek legnagyobb **DYAWAÖV** Tenzel-féle 3—8 forintig.

Pollitzer Mór és fia cs. és kir. kútszeresek

Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10. szám

kapható titoktartás mellett.

Nagy boltihelyiség

a József-körút legélénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

LIPIK-FÜRDŐ

SLAVONIÁBAN.

Egyetlen jódirtalmu alkalikus forrás (64° C.) a kontinensen.

Kitüntetve: BUDAPESTEN 1895. és 1896., LONDON-ban 1893., BÉCSBEN és RÓMÁBAN 1894. az első díjakkal.

1898. óta a Lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon áty Indulás Budapest magy. áll. vasut főmei gyorsvonattal 7-15 perccel; érkezés Lipikre 6 órakor délután. Romániából, Bulgáriából, Szerbiából, Boszniából Brod-Novaran át. Azonkívül a d. li vasút állomása Pakrácz-Lipik-Kanizsán - s Barson át. (1898. óta zónatarifa.)

A lipiki hőforrás természetes 64° C. magas hőmérsékletű, gazdag nátrium tartalmuknál (Magyar-Ele), továbbá azoknak ládál való összeköttetésükkel fogva 100 és fűrészt özelek a kitűnő hatásnak minden em huratos bántalomnál (yomor-, bél-, gége-, haral stb.) közzvényes és okozó bajoknál, ischiasnál, ugyint a mirigyek és erbe-tegő elnél, görvélvör stb. Modern fürdőhely, pompásan kiállított porcellán-, márványfürdők stb. izasztó-fürdők (tep-dania), bar-i-fürdők, fényesen berendezett szállodák, új győ-ytoron szinpadlalt zongora- és társalgó-termek, éttermek és kávéház; remek szellős fedett léány bazárokkal és az összes helyiségben és nagyszabásu parkban villamos világítás. — Kiváló fürdőzenekar.

Hivatalos fürdőorvos: dr. Szemeray Bertalan.

Jódehvíz szelvénye és minden a forrástól. Magyarországi kórtár: Elekuty L., Mattoni és Wille Budapest, Ausztria részére: Heint. Mattoni és S. Ungar, Bécsben.

Bővebb felvilágosítások, valamint fürdőleírásokkal szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

Felhívás.

Alább megnevezett személyiségeknek, kik egykor az 5-ik számú gróf Radetzky nevet viselő huszárezrednek ezredesei és parancsnokai voltak, arc- vagy fényképei kerestetnek ezen ezred parancsnoksága által:

- Révay báró ezredes, (1798),
- Szőrényi András báró ezredes, (1800),
- Fulda Vilmos ezredes, (1808),
- Boros Lajos ezredes, (1809),
- Starhemberg Antal gróf ezredes, (1812),
- Prohaska Antal ezredes, (1813),
- Gavenda Mátyás ezredes, (1815),
- Németh István alezredes, (1816),
- Schmidt Antal alezredes, (1818),
- Németh István alezredes, (1825),
- Fürstenberg Frigyes gróf alezredes, (1832),
- Mészáros Lázár alezredes, (1845),
- Pejachevich Sándor gróf, alezredes, (1848),
- Schantz János alezredes, (1849),
- Koller Sándor báró alezredes, (1854),
- Simonyi Móricz alezredes, (1859) és
- Rohonezy György alezredes, (1885)

főlsoroltaknak arc- és fényképei — melyek visszaleendnek származtatva — Pozsonyba történendő küldése, avagy pedig a dologra vonatkozó értesítések kéretnek.

Katángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni.

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA

VIII. ker., József-körút 65. szám.